

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /

diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója 5.2. sz. melléklete:

Tartalmi kivonat (absztrakt)

Pályaorientációs csoportfoglalkozások a monori általános iskolákban

Polgár-Duchaj Fanni

Emberi erőforrás tanácsadó mesterképzési szak, levelező

Vidékfejlesztési és Fenntartható Gazdaság Intézet

Belső témavezető: Kenderfi Miklós, tanszékvezető egyetemi docens, MATE, Vidékfejlesztési és Fenntartható Gazdaság Intézet, Humántudományi és Szakképzési Tanszék, Szent István Campus

A pályaválasztás sok tényezőt magába foglaló testreszabott eljárás, mely „a tanuló egyéni igényeinek figyelembevételével segíti a megfelelő pálya, szakma kiválasztását, a lehető legszélesebb információnyújtás révén” (Szilágyi, 2023, p. 22). Ez messze túlmutat az egyszerű információátadáson, magában foglalja a fiatalok döntési kompetenciáinak kibontakoztatását, saját maguk mélyebb ismerését, valamint a jövőre vonatkozó megalapozott tervek megteremtését. A pályaorientációt, mint speciális emberi erőforrás szolgáltatást, egyre hangsúlyosabb társadalmi igény övezi. Az 1920-as évek óta nem tapasztaltunk ilyen fokú változást a munkaerőpiaci helyzetben, ilyen bizonytalan anyagi helyzeteket és életvezetési döntéseket, amelyek a karrierút kijelölésében alapvetőek. (Borbély-Pecze, 2018). A huszonegyedik században a fiatalok már nem úgy gondolnak a szakmaválasztásra, mint egy „egyszer és mindenkorra” döntésre. Inkább elmennek egy-egy irányba, aztán kiderül, hogy közben megváltoztak a trendek, megjelent egy új technológia vagy éppen recesszió lett – úgyhogy rugalmasan keresnek valami mást. A kamaszkori érdeklődés sem egy szilárd dolog, különböző témák keltik fel a figyelmüket. Emiatt a pályaorientáció sem lehet egy régi, poros táblázat, amit kiosztanak szeptemberben, hanem egy élő, lélegző folyamat, ami folyton követi

az aktuális gazdasági-technológiai híreket. Tulajdonképpen ez a híd, amin átsétálhatnak az iskola világából a munka kavargós terepére, és ha jól van megépítve, nem csúszkál rajta az ember: segít beilleszkedni, kapcsolatokat kötni, és elhelyezkedni.

Azaz a pályorientáció az akkor lesz a leghatékonyabb, amikor a fiatalokat a pedagógusok szülők és pályatanácsadók is együttműködve segítik saját eligazodásukban. Az általános iskolákban az a tapasztalat, hogy gyakran hiányos vagy elavult tanácsokat kapnak a tanulók, és egyáltalán nem kapnak képet arról, milyen lehetőségek állnak előttük. Pedig a munkaerőpiac ma már nagyon gyorsan változik: ahol 2019-ben már jelen voltak olyan szakmák, amik 5 évvel korábban nem is léteztek, mint a PPC specialista, DTP operátor, vagy CRM specialista. A mai új munkakörök nagyrészt a digitális, egészségügy és fenntarthatósági szférában jelennek meg, és e számok mutatják a tanácsadás fontosságát a jövő terveinek megalapozásához. A tanácsadóknak így nem elegendő csupán a hagyományos szakterületeket ismerniük, hanem jártasnak kell lenniük az új, sokszor több tudományágat ötvöző területeken is, hogy megfelelő és jövőbe tekintő segítséget nyújthassanak.

Az általam választott témával kapcsolatos kutatás célja annak vizsgálata, hogy a pályorientációs csoportfoglalkozások milyen hatékonyak a helyi általános iskolák 7-8. évfolyamos tanulói számára. Legfőbb kérdéseim között szerepel, hogy ezek a foglalkozások miként járulnak hozzá a diákok önismeretének fejlesztéséhez, pályaválasztási tudatosságuk növeléséhez, valamint ahhoz, hogy a jelenlegi pályaválasztási dilemmáik megalapozottabbak legyenek a jövőjük szempontjából. Véleményem szerint az is nagyon fontos szempont, hogy a fiatalok mit látnak értékesnek ezekben a programokban, mennyit tudnak meg az adott szakmákról, valamint arról, hogy tudják-e azokat az érdeklődési körükhöz, képességeikhez és céljaikhoz igazítani.

Összességében elmondható, hogy a hipotézisek beigazolódtak. A 7. osztályos csoportfoglalkozás segíti a tanulók érdeklődési körének tudatosítását és a hozzájuk illő szakmák felismerését, hiszen a kérdőív kitöltése után elfogadták magukról, hogy az adott érdeklődési típusba tartoznak és utána tudtak hozzá foglalkozásokat párosítani. A 8. osztályos csoportfoglalkozás során a képességek és érdeklődés összehangolása növeli a pályaválasztás sikerességét, hiszen már több szakmát ismertek meg, megtudták a kérdőívből milyen

képességei vannak, és ezeket össze tudták kapcsolni. Már a kétalkalmas csoportfoglalkozás is fejleszti a csoporttagok pályaegettségét, különös tekintettel a realitásorientációra, hiszen tudják, hogy a megismert szakmák milyen képességeket igényelnek, ezáltal ők is meg tudják határozni érdeklődésük és képességeik alapján merre kell elindulni a pályaválasztás során. A csoportfoglalkozás alkalmas a pályaeorientáció fejlesztésére és a tanulóknak mélyül az énképe, és reálisabban látja saját képességét és érdeklődését, és készségszinten tudják ezeket alkalmazni, az elhangzott információk alapján pedig a pályaegettségük is fejlődött. Nagyon jó érzés, hogy ennyivel hozzájárulhattam a gyerekek pályaválasztásához, és ezzel a korosztállyal számomra könnyű volt együttműködni.